

PŘADNÝ LEN - SKLIZEŇ 2004 V ČR

V roce 2004 bylo oseto přadným lnem 5 499,1 ha. K setí bylo užito 14 odrůd, převládala odrůda Jordán (24,9 % ploch), Bonet (13,7 %), Elektra (10,8 %), Escalina (tj. 9,4 % ploch) a Venika (8,3 % ploch), Ilona (8,1 % ploch), Viking (7,0 % ploch). V menším rozsahu byly uplatněny odrůdy Merkur, Agatha, Jitka, Tábor, Texa Super a Viola.

Len se podařilo zasít v optimálním čase tj. do konce dubna. Porosty byly hodnoceny jako dobré, před začátkem trháni byly poměrně vyrovnané.

Trháni lnu bylo zahájeno koncem června (nejdříve na Moravě) a do konce července bylo vytrháno 1135 ha tj. 21 %, do konce srpna 4648 ha tj. 85 %, zbývajících 801 ha bylo vytrháno v září.

Rosení probíhalo, z důvodu dlouhotrvajícího sucha v měsíci srpnu a v první polovině září, velmi pomalu. Sklizeň uroseného stonku byla zahájena v druhé dekádě srpna, do poloviny srpna bylo sklizeno jen 89 ha, do poloviny září 1265 ha, do konce září bylo sklizeno 2 915 ha tj. 53 % ploch. Změna počasí od druhé poloviny září, zejména dešťové srážky přispěly ke zrychlení procesu rosení a sklizeň byla do konce října ukončena.

Poslední odborné odhady výnosu roseného stonku jsou 3,6 t/ha, při rozpětí 3,3 - 4,0 t/ha.

To představuje cca 19 290 tun roseného stonku z nové sklizně. Podíl dlouhého vlákna z letošní sklizně je odhadován na 15,2 % při rozpětí 7 - 24 %. Jakost dlouhého vlákna se pohybuje v rozmezí Tex 125 - 92. Podíl krátkého vlákna je odhadován na 14,6 % při rozpětí 10 - 19 %.

Ze sklizně 2004 se předběžně očekává přínos 5780 tun lněných vláken celkem, z toho dlouhého vlákna 2930 tun a krátkého vlákna 2 850 tun.

Sklizeň je hodnocena jako velmi dobrá jak z hlediska výnosu stonku, tak i kvality a výdajnosti vlákna.

INFORMACE O ÚČASTI ZÁSTUPCŮ ČR NA JEDNÁNÍ COPA-COGECA V BRUSELU DNE 11.10.2004

COPA - COGECA jsou nevládní lobistické nadnárodní organizace působící v Bruselu, které v Evropské Unii reprezentují zájmy prvovýrobců (COPA) i jejich družstev (COGECA). Odborné otázky jsou řešeny v pracovních skupinách a závěry z jednání těchto skupin jsou předkládány představenstvu COPA a COGECA v rámci tzv. výborů (POCC - národní zástupci u COPA) a CAP (národní zástupci u COGECA).

Zasedání se normálně koná jednou do roka. Vzhledem k dopadu reformy, je zřejmé, že se bude muset udělat ještě několik zasedání v meziobdobí, kde by se měly projednávat aktuální otázky, jako např. možnost přerozdělení produkčních kvót v rámci EU, diskuse jaká forma podpor na jakou jednotku (na Kg nebo na hektar) je vhodnější aj.

Za české lnáře se zasedání pracovní skupiny pro len a konopí zúčastnili zástupci Lnářského svazu ČR Ing. Prokop Šmirous, CSc, Ing. Martin Pavelek CSc. Na zasedání s nimi spolupracoval stálý delegát Agrární komory ČR Mgr. Matoušek.

Program jednání:

1. Zahájení porady
2. Nová pravidla pro formování pracovní skupiny na komisi
3. Návrh na předsedu poradního výboru na Komisi
4. Prezentace produkce komodit len a konopí v jednotlivých zemích
5. Forma podpory
6. Výhled sektoru po r. 2006

Průběh jednání na COPA - COGECA dne 11.10.2004

K bodu 1

V úvodní části uvítal president Bernard Lutel účastníky z nových členských zemí. Všichni účastníci se krátce představili. Poradu dále řídila pracovnice sekretariátu Dominique Dejonckeheere, která nahradila Dimitri Barui.

K bodu 2

Paní Dejonckeheere seznámila všechny s novými pravidly pro formování především poradní skupiny na Komisi.

K bodu 3

Při tomto projednávání byl schválen návrh na předsedu poradního výboru na Komisi. Stal se jím francouzský zástupce Xaver Talpe. Vicepresidenty má z Holandska a Belgie. Ti jsou zástupci jiného sektoru než producentů, tedy zpracovatelů a prodejců.

K bodu 4

Situace v plochách a produkci lnu a konopí a dlouhého vlákna v jednotlivých zemích. Zde je třeba podotknout, že ne všechny země mají stejný zájem tyto informace poskytnout i získat.

Belgie: Horší ceny než v 2003, výnosy 960 kg/ha

Holandsko: len 4615 ha produkce 5600 t vlákna (2003)

Letos: 4500 ha, menší výnosy okolo 1000 kg u dlouhého vlákna, 700 kg u krátkého. Konopí mají jen 50 ha.

Francie: 2003 byl výjimečný s výnosy 1520 kg u dlouhého vlákna, letos je to jen 1100 -1150 kg, u krátkého jen 700 kg.

Konopí: 9500 ha v 2003, letos 8750 ha
Výnosy 8,5t vloni, letos 7,5t/ha.

Česká republika: Naši zástupci uvedli všechny podstatné údaje o sklizni 2003 a 2004. Letos bylo pěstováno a sklizeno 5499 ha přádného lnu s předpokládanou produkcí 19.800 tun roseného stonku a z toho 2930 tun dlouhého vlákna. Konopí bylo na ploše asi 150 ha. Dále zástupci Lnářského svazu ČR požadovali zvýšení produkčních kvót pro podporu zpracování lnu na úroveň 2500 tun dlouhého vlákna (místo 1923 t) a 3200 tun krátkého vlákna (místo 2866 t) pro ČR v hospodářském roce 2004/2005.

Polsko: Velká poptávka po lněných látkách, v 2002 produkce 9520, letos 11130t, význačnou měrou zaměřeno na vývoz, celkem vyvezeno za 44,8 m\$.

Len byl pěstován na 6500 ha s výnosy 4t/ha. Konopí se sklídilo 1300t.

Rakousko: 1043 ha lnu, 357 ha konopí, stejně jako v 2003. Len 5,2 - 5,5t/ha (+ 20%). Konopí výnosy až 7000kg, průměr 4500kg.

K českému požadavku na změnu produkčních kvót, se rozvíjela velmi dlouhá a zajímavá debata. Postupně se účastníci shodli na tom, že se musí návrh předložit Komisi. Existují země, které mají podstatné produkční kvóty, ale nevyužívají je buď plně nebo vůbec ukončily produkci (Španělsko a Británie).

Diskuse se týkala dalšího postupu a načasování předložení požadavků na Komisi. Bylo dohodnuto, že se udělá nový kompletní přehled kvót, jejich plnění, přehled produkce za poslední 3-4 roky a jaké jsou potenciální možnosti produkce v jednotlivých zemích.

Bylo vidět, že náš požadavek tradiční producentů země EU 15 trochu zaskočil, ale postupem se ukázalo, že existují dost velké rezervy nepoužitých kvót, které mají možnost být přerozděleny. Sekretariát rozeslal podrobné dotazníky a příští ad hoc výbor by se měl sejít počátkem jara 2005 k vyhodnocení a upřesnění požadavků. V dotazníku mají být uvedeny plochy, produkce dlouhého vlákna z hektaru, prodej a také potenciální možnosti produkce.

Řada zemí vidí tak možnost zvýšit své současné produkční možnosti, pokud se prokáže, že např. Španělsko a Británie je plně nevyužívají a nemají o ně zájem.

K bodu 5

Další otázkou, která zajímá všechny země je forma podpory. Názory byly rozděleny téměř napůl ve prospěch podpory na kg a na druhé straně obhajoba na ha. K tomu si vyžádá pracovní skupina podklady na Komisi a bude se o nich rovněž diskutovat na jarním zasedání.

K bodu 6

Jaký je výhled sektoru po roce 2006.

Připravuje se podrobný audit v řadě zemí, z nových členských zemí se bude týkat Polska, ČR a Estonska. Auditorská firma má být vybrána ještě na podzim, dotazník, který bude třeba vyplnit je podle vyjádření belgického experta velmi komplikovaný. Domnívá se, že se Komise nebude příliš řídit výsledky tohoto auditu.

Země EU 15 mají stále problémy s podporami v návaznosti na produkci, buď částečnou, nebo při plném odpojení. Tři země, které mají značnou produkci v EU, Francie, Belgie a Holandsko, zvolily každá jiný model. Nikdo si nedokáže spočítat, jak to ovlivní produkční a konkurenční podmínky. Náš návrh se týkal i tohoto požadavku na mimořádné zasedání počátkem jara. Dá se říci, že tento návrh, podpořený Polskem, všechny dost překvapil. Ale přinesl trochu náznak možných změn, z důvodů jiných podmínek ve starých a nových zemích. Jen nepočítali s tak rychlou a důraznou reakcí.

Pramen: - Informace zástupce AK ČR v Bruselu Mgr. Matouška
- Cestovní zpráva účastníků

Následující den, tj. 12. 10.2004 se jmenování zástupci LS ČR zúčastnili zasedání poradního výboru pro len a konopí Ev-

ropské komise. Zde také podali informaci o situaci v pěstování a zpracování lnu a konopí v ČR a požádali o upravení produkčních kvót dlouhého a krátkého vlákna. Požadavek byl zaregistrován pro jednání v komisi.

Šumperk 14.10. 2004

ZÁSTUPCI CELC V ČESKÉ REPUBLICE

Zástupci Confédération Européenne du Lin et du Chanvre (CELC) navštívili, v rámci své pracovní cesty po nových členských zemích EU, Českou republiku. Jejich setkání se zástupci českých lnářů se uskutečnilo 1. října v zasedací místnosti Agritec, s. r.o. v Šumperku. Účastníci jednání měli jsme možnost poznat osobně pana Jacka Salmona generálního sekretáře Confédération Européenne du Lin et du Chanvre (CELC) a paní Catherine de Vastele, představitelku Masters of Linen.

Ve svém vystoupení podal pan Jack Salmon informaci o letošní sklizni přádného lnu v západní Evropě, uvedl předběžná čísla, která budou zpřesněna a prezentována na říjnovém kongresu CELC v belgickém Gentu.

Podle sdělení bylo v roce 2004 v západoevropských zemích oseto přádným lnem 105 tis. ha, z toho 80 tis. ha ve Francii, 19 tis. ha v Belgii a 5 tis. ha v Nizozemí. Sklizeň 2004 ovlivnilo deštivé počasí, proto se z této sezóny očekává přínos dlouhého vlákna jen ve výši 1,1 - 1,3 t/ha tedy celkem 115 - 135 tis. tun dlouhého vlákna.

Z toho 55 % dlouhého vlákna se exportuje do Číny, 30 % je zpracováno v zemích EU a 10 až 15 % se exportuje do ostatních zemí po celém světě.

Ceny vláken jsou zhruba na stejné úrovni jako v ČR (asi o 10% výši) závisí to na tom, jaká bude poptávka z Číny. Průměrná cena z června 2004 je 1,58 EUR/kg.

Podle CELC se v Evropské unii se vyrábí ročně zhruba 16 tis. tun mokropředených a 6 tis. tun suchopředených přízí v celkem 12 přádelnách. Počet přádelen včetně výroby je uveden bez nově přistoupičích zemí, ale jsou v tom zahrnuty i provozy např. v Polsku, Litvě, které jsou však vlastnictvím západoevropské firmy.

Získat údaje o produkci tkalcoven je velmi obtížné, produkce se ve všech zemích záp. Evropy odhaduje na 100 mil. m² tkanin ročně. Z celkové produkce připadá podle užití:

60 % na oděvní tkaniny, 15 % na dekorační tkaniny, 10 % na bytový textil, 10 % na technický textil.

Dále pan Salmon informoval o organizaci a struktuře Confédération Européenne du Lin et Chanvre (CELC).

Zřízeny jsou sekce pěstitelská, tírenska, obchodní (jen obchod s vláknem), přádelnická a tkalcovská. Každá sekce se schází samostatně - diskutuje se o aktuálních problémech, prověřují se statistické údaje.

Správní struktura: Valné shromáždění - 15 místopředsedů (ředitelů). V každé sekci má každá země jednoho předsedu. Vše zastřešuje prezident celého představenstva a představitel Masters of Linen.

Rozpočet je 200 tis. EUR - hospodaření je vykazováno od 1. června do 30. července příslušného roku.

Z dalších aktivit jsou to především kongresy - konference odborníků - kreativita - kroky k posílení konkurenční schopnosti. Dále statistické sledování od surovin až po příze a tkaniny. Sledována je statistika i za oblast USA a Číny.

O aktivitách Masters of Linen hovořila paní Catherine de Vastele, uvedla formy propagace lnu patří sem:

- Tvorba kolekcí a jejich prezentace
- Oslovení široké veřejnosti formou soutěží
- Trvalé prosazování lnu do módních kolekcí
- Prezentace výrobků

Značka Masters of Linen je přiznána výrobcí, členu CELC jestliže o ni požádá a získá audit o kterém rozhodne skupina odborníků, která posoudí zda je uchazeč schopen vyrábět zboží nejvyšší jakosti. Tato značka je v provedení buď jako visačka nebo nálepka.

V minulosti byla značka užívána jen pro finální produkty, v poslední době se však rozšiřuje její použití i pro příze a vlákna.

V druhé části programu byla projednávána možnost členství českých lnářů v CELC. Podle p. Salmona mají být současné podmínky členství zachovány i pro zájemce o členství z nových členských zemí EU. Jejich současní členové z řad pěstitelů a tírníků dali přednost vstupu

jako kolektivní člen tj. prostřednictvím jedné organizace. Zatímco přádelny a tkalcovny jsou většinou samostatnými nikoliv kolektivními členy.

Podmínky členství jsou uvedeny v materiálu, který byl dán zástupcům LS k dispozici. Převážila diskuse o výši poplatku za členství a návrzích na úpravu.

Zástupci CELC byli rovněž požádáni, aby podpořili požadavek českých lnářů na zvýšení kvóty na podporu zpracování lnu na 2 500 tun dlouhého vlákna pro rok 2004-2005.

V závěru diskuse vyzval pan Salmon českou stranu k předání písemného návrhu CELC.

Před ukončením jednání popřál generální sekretář Confédération Européenne du Lin et du Chanvre všem českým lnářům mnoho úspěchů v jejich snažení.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR - LEN

Dovoz lněných surovin a konopí do ČR v období leden 2004 až říjen 2004

Zboží	Název	Netto (kg)	CZK (tis.)
530 110	Len surový, máčený	25 500	1 555
530 121	Len lámaný, potěraný, nespředený	1 672 577	107 390
530 129	Len vochlovaný a jinak zpracovaný	937 828	53 973
530 130 10	Koudel lněná a odpad lněný	5 878 290	92453
530130 90	Odpad lněný	2 261	148
Součet za 1. 1. 2004 – 30. 10. 2004			
530210	Konopí pravé surové, máčené, nespředené	824 554	11 116
530290	Koudel, odpad z konopí pravého	51 807	491
Součet za 1. 1. 2004 – 30. 10. 2004			

Vývoz lněných surovin a konopí do ČR v období leden 2004 až říjen 2004

Zboží	Název	Netto (kg)	CZK (tis.)
530 110	Len surový, máčený	47 218	570
530 121	Len lámaný, potěraný, nespředený	-	-
530 129	Len vochlovaný a jinak zpracovaný	8 070	342
530 130 10	Koudel lněná a odpad lněný	1 330 813	18 385
530130 90	Odpad lněný	780 698	10 955
Součet za 1. 1. 2004 – 30. 10. 2004			
530210	Konopí pravé surové, máčené, nespředené	-	-
530290	Koudel, odpad z konopí pravého	115	34
Součet za 1. 1. 2004 – 30. 10. 2004			

Ceny lnářských surovin na západoevropském trhu v Kortrijku zveřejněné 22.10.2004

Sortiment	Cenové rozpětí EUR/100 kg	Přepočet Kč/100 kg
Lněné semeno	17,35 – 24,79	546 – 781
Dlouhé vlákno		
Nízké kvality	99,00 – 148,75	3117 – 4684
Střední kvality	148,76 – 185,90	4684 – 5853
Lepší kvality	185,91 – 210,70	58544 – 6634
Nejlepší kvality	od 210, 71 výše	6635
Koudelové materiály		
Nízké kvality	14,85 – 18,60	467 – 585
Střední kvality	18,61 – 24,80	586 – 779
Lepší kvality	24,81 – 37,20	781
Nejlepší kvality	od 37,21 výše	1170

Pramen : Vlas Berichten č. 20/2004,(přepočet prům. kurzem za období 22.9. – 22. 10. 2004, 1 EUR = 31,49)

ZÁPADOEVROPSKÝ LNÁŘSKÝ TRH V ŘÍJNU 2004

Když přihlídneme k tomu, jak v západních evropských zemích probíhala poslední fáze letošní lnářské sklizně, nelze počítat s tím, že v prvních dnech listopadu 2004, bude nová sezóna v plném proudu. Obecně je možno jen konstatovat, že nová lnářská sezóna je stále ještě ve fázi ověřování, posuzování a poznávání.

Dlouhé vlákno

Trh s dlouhým vláknem z nové sklizně nedosahuje úrovně, na kterou jsou v tuto dobu tírní a specializované lnářské obchodní domy zvyklé. U prvotních zpracovatelů se vyprazdňují sklady a zpracovávají se poslední zbytky partií ze sklizně roku 2003. Tomu odpovídá i program a objem prodeje.

Tento jev není nic nového a v dobře vedených a organizovaných tírnách se často opakuje. Na začátku nové tírenské sezóny to vypadá tak, že stará sklizeň má všeobecnou přednost, před sklizní novou. Vysvětlení tohoto jevu je snadné, jednoduché a závěr je zcela logický. Nová sklizeň se vždy kvalitativně liší od sklizně minulé. Nové materiály mají jiné zpracovatelské vlastnosti, často se od sebe velmi liší.

Náhodné pomíchání materiálů z jednotlivých sklizní není proto žádoucí a důsledný pořádek v označení a oddělení jednotlivých sklizní je potřebné.

Tírníci

Výrobci i zákazníci se proto stále ještě zajímají o vlastnosti a kvalitu dlouhého vlákna z nové sklizně a hledají:

Tírníci: optimální zpracovatelské postupy a nejlepší seřízení zpracovatelských strojů.

Zákazníci: nejvýhodnější surovinu pro svůj výrobní program z hlediska prádních vlastností a ceny.

Krátké lněné vlákno

Zdá, že na trhu krátkých lněných vláken vyčkávání a stagnace již skončily. Na základě předběžných ověřovacích zkoušek a po prvních větších dodávkách nových materiálů je zřejmé, že koudele z nové sklizně 2004 budou mít nižší prádní výtěžnost, tedy vyšší odpad. Jemnost a vypratelnost koudelí by měla být velmi dobrá a materiály budou vhodné k česání. Stonky z letošní sklizně byly často přerosené, koudele by měly být jemnější, čistší, ale nutno dát pozor na pevnost vláken. Ta bude všeobecně horší.

Již nyní je zřejmé, že řada evropských zákazníků nakupuje velká množství koudelí s termínem dodání do konce letošního roku. Stejným způsobem zahájily nákup koudelí horších kvalit i papírní. Vzrostla poptávka po krátkých vláknecích i z Číny, kde zatím není jasné, jedná-li se o předzásobení papíren, nebo jde-li o program výroby nízkých kvalit koudelových přízí.

Ceny koudelových materiálů

Shora uvedené skutečnosti mají kladný vliv na stabilitu cen. Tírníci nechtějí nadále uznávat v sortimentu koudelí cenový pokles zminulé sezóny a zdá se, že se zde prosadí tendence k mírnému zvyšování cen.

Ceny dlouhého vlákna

Ve dlouhém vlákně není poptávka zatím dostatečně velká, aby bylo možno dnešní cenové tendence zevšeobecňovat. Je nutno přiznat - a není to novinkou - že úroveň cen dlouhého vlákna bude značně ovlivňovat objem a sortiment nákupů z čínské strany. Nejbližší týdny asi teprve ukáží, jak bude nabídka, poptávka a ceny po dlouhém vlákně na světovém trhu vypadat. Zatím je v této hře příliš mnoho neznámých.

Poslední přehled vývoje světových cen lnářských surovin zveřejňovaný čtrnáctidenně kanceláří A.B.V. v časopise Vlas Berichten pouze potvrzuje stálost cen. Tradiční specializované lnářské obchodní domy v Kortrijk nezažnamenaly k uvedenému termínu žádný cenový pohyb.

Pramen: Vlas Berichten, č.20 – 21/2004. B.M. Listopad 2004.

PŘIPOMENUTÍ PRVOTNÍM ZPRACOVATELUM LNĚNÝCH A KONOPNÝCH VLÁKEN

jejich povinnost nahlásit na SZIF do 31. 1. 2005 následující údaje za prvních šest měsíců hospodářského roku (tj. od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2004)

♣	Množství vyrobených vláken pro které se žádá podpora
♣	Množství jiných vyrobených vláken
♣	Celkové množství stonků, které vstoupily do provozovny
♣	Uskladněné množství
♣	Případně seznam smluv, které byly postoupeny jinému zpracovateli, včetně jmen postupitelů a nabyvatelů
♣	Měsíčně prodaná množství a odpovídající ceny

